

GRAMMATIKK-TERMINOLOGI

Denne lista gir korte forklaringer på grammatikk-terminologi. Den kan hjelpe deg som lærer norsk å forstå noen vanlige grammatikk-ord. Lista forklarer hvordan ordene blir brukt på grammatikk.com. Den gir ikke presise, lingvistiske definisjoner. Noen termer har også alternative termer. De er ikke med i lista.

Ordklasser

	Definisjon	Eksempel
Substantiv	Navn på ting, personer eller steder.	en stol, en venn, drømmen, Paris ...
Verb	Ord for noe en person gjør.	å synge, å være, å vite, vil
Modalverb	Verbene <i>kan, vil, skal, må, bør</i> i alle former.	
Pronomen	Et ord som står i stedet for et substantiv.	Hvor er teen? Her er <i>den</i> . Hvor er Tom? <i>Han</i> er her.
Possessiv pronomen	Et ord som forteller hvem som eier noe.	Det er katten <i>hennes</i> . Jeg kjenner søstera <i>di</i> .
Adjektiv	Et ord som beskriver et substantiv eller et pronomen.	Gutten er <i>hyggelig</i> .
Adverb	Et ord som beskriver et verb. Se også <i>setningsadverb</i> .	Gutten løper <i>fort</i> .
Preposisjon	Et ord som vanligvis står sammen med et substantiv og forteller om sted eller tid.	i, på, fra, gjennom ...

Former av verbet

	Definisjon	Eksempel
Infinitiv	"Navnet" på verbet.	å gå, å danse, å spise ...
Presens	Forteller om noe en person gjør nå eller ofte.	Han går, han danser, han spiser
Preteritum	Forteller om en handling i fortid.	gikk, danset, spiste ...
Presens perfektum	Forteller om en handling i fortid.	har gått, har danset, har spist ...
Preteritum perfektum	Forteller om en handling i fortid.	hadde gått, hadde danset, hadde spist ...
Perfektum partisipp	Perfektum uten verbet "har".	gått, danset, spist ..
Futurum	Forteller om en handling i framtida.	skal gå, skal danse, skal spise ...
Imperativ	Form for å gi en kommando	Gå! Dans! Spis!
Passiv	Verb-form som vi bruker når vi ikke sier hvem som gjør handlingen.	Maten ble spist.

Former av substantivet

	Definisjon	Eksempel
Kjønn	Norsk har tre kjønn: maskulin, feminin og nøytrum.	
Maskulin		en mann
Feminin		ei dame
Nøytrum		et barn
Singular	Forteller at det er bare én ting.	en bil, bilen
Plural	Forteller at det er mer enn én ting.	biler, bilene
Ubestemt form		a car, cars
Bestemt form		the car, the cars
Artikkel	Et lite ord eller et suffiks som forteller om substantivet er i ubestemt eller bestemt form.	en, ei, et bil <u>en</u> , jent <u>a</u> , huset <u>et</u> , bil <u>ene</u>

Former av adjektivet

	Definisjon	Eksempel
Positiv	Basis-formen til adjektivet	Han er <i>gammel</i> .
Komparativ	Form som sammenlikner.	Han er <i>eldre</i> enn meg.
Superlativ	Form som sier at noe er maksimalt.	Han er <i>eldst</i> .

Setninger

	Definisjon	Eksempel
Element	Funksjonen som et ord har i en setning.	
Verb	Handlingen i en setning.	Han <i>kjøper</i> ei bok.
Subjekt	Personen/tingen som gjør handlingen.	<i>Han</i> kjøper ei bok.
Setningsadverb	Adverb som forteller noe om hele innholdet i setningen.	ikke, også, alltid, kanskje ...
Adverbial	Et element som sier <i>hvor, når, hvordan</i> eller <i>hvorfor</i> noe skjer.	Han kjøper ei bok <i>i butikken</i> . Han kjøper ei bok <i>i dag</i> .
Objekt	Den, det eller de vi gjør noe med.	Han kjøper <i>ei bok</i> . (direkte objekt) Han gir <i>henne</i> ei bok. (indirekte objekt)
Predikativ	Et "objekt" etter verbene <i>å være, å bli</i> og noen andre verb.	Han er <i>hyggelig</i> . Hun vil bli <i>lærer</i> .
Helsetning	En komplett setning som gir mening alene.	Jeg kommer hjem klokka 9. Når kommer du hjem?
Leddsetning	En setning som er objekt eller adverbial i en annen setning.	Jeg sier <i>at jeg kommer hjem klokka 9</i> . Vi skal spise <i>når vi kommer hjem</i> .
Konjunksjon	Kombinerer to helsetninger.	Jeg danser, og du synger.
Subjunksjon	Introduserer en leddsetning.	Jeg sier <i>at det er kaldt</i> . Jeg fryser <i>fordi det er kaldt</i> .